

3^ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2017-2018

ΓΝΩΡΙΜΙΑ ΜΕ ΤΗ ΦΥΛΗ ΤΩΝ ΡΩΜ ΚΑΙ
ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ ΑΛΛΑΓΗΣ ΓΝΩΜΗΣ ΓΙΑ ΑΥΤΟΥΣ

ΤΗΣ ΜΑΘΗΤΡΙΑΣ:
ΝΙΤΗ ΙΩΑΝΝΑ Γ3
ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ «ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ»

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ:
ΜΗΛΙΑΡΑΚΗ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ

ΡΟΜΑ

Οι Ρομά ή Ρομ, γνωστοί και ως Τσιγγάνοι, Ατσιγγανοί, Αθίγγανοί, Κατσιβέλοι, Σίντηδες ή Γύφτοι, είναι ένας κατά βάση νομαδικός λαός με ινδική καταγωγή.

ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ ΟΝΟΜΑΣΙΑΣ

Οι Ρομά είναι γνωστοί στις περισσότερες χώρες με λέξεις συγγενείς προς τη λέξη "γύφτος" ή "γιούφτος". Οι λέξεις αυτές προέρχονται από τη λέξη "Αιγύπτιος" και η χρήση τους οφείλεται στην πεποίθηση παλαιότερων εποχών, ότι οι Ρομά προέρχονται από την Αίγυπτο.

ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ ΟΝΟΜΑΣΙΑΣ

Η Ρομά είναι επίσης γνωστοί και με την ονομασία "αθίγγανοι". Η ονομασία αυτή προέρχεται από μια θρησκευτική ομάδα με το ίδιο όνομα που έδρασε επιτυχώς τον 8ο αιώνα στη Βυζαντινή Αυτοκρατορία και με την οποία οι Ρομά φαίνεται να συνδέθηκαν. Η λέξη "αθίγγανος" σημαίνει "ανέγγιχτος" και ετυμολογείται από το στερητικό α- και το ρήμα θιγγάνω, δηλαδή "αγγίζω". Μια άλλη ερμηνεία αυτής της ετυμολογίας σχετίζεται με την καταγωγή των Ρομά από την Ινδία όπου πιθανολογείται ότι οι Ρομά ανήκαν στην κατώτερη ινδουιστική κάστα, αυτή των "ανέγγιχτων". Η λέξη "τσιγγάνος" είναι παραφθορά του "αθίγγανος" ("ασιγγανος")

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- Είναι ο μοναδικός νομαδικός λαός που δεν υπήρξε ούτε κατακτητικός ούτε κτηνοτροφικός, αν και έχουν γίνει αντικείμενο πολλών μελετών από κορυφαίους επιστήμονες, εξακολουθούν να περιβάλλονται από μύθους και μυστήρια.
- Ο όρος Ρομ, με τον οποίο αυτοαποκαλούνται οι ίδιοι, σημαίνει άντρας ή σύζυγος. Όσο για τον όρο Γύφτος, πρωτοεμφανίστηκε το 1537.

– ΜΑΡΑΓΚΑΚΗ ΚΑΤΙΑ

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- Για τους μη ομοφύλους τους χρησιμοποιούν τον όρο gadje, άκρως μειωτικό, που σημαίνει «άξεστος επαρχιώτης», «χωριάτης», «στουρνάρι», ή «βάρβαρος».
- Σήμερα είναι διασκορπισμένοι σχεδόν σε όλο τον πλανήτη, ζουν όμως κυρίως στην Κεντρική και Νότια Ευρώπη. Οι εκτιμήσεις για το συνολικό πληθυσμό τους διαφέρουν, θεωρείται ωστόσο ότι ανέρχεται περίπου σε 6.000.000

– ΜΑΡΑΓΚΑΚΗ ΚΑΤΙΑ

ΓΛΩΣΣΑ

Η γλώσσα των Ρομά, είναι η Ρομανί ή "Ρομανές". Ανήκει στον κλάδο των Ινδοάριων γλωσσών της ινδικής υποηπείρου και συγγενεύει με τις διάφορες ανάμεικτες γλωσσικές διαλέκτους της Ινδίας. Στις διάφορες περιοχές που κατοικούν Ρομ έχουν διαμορφωθεί πολλές τοπικές διάλεκτοι, επηρεασμένες από τις τοπικές γλώσσες. Οι διαφορετικές μορφές Ρομανί που βρίσκονται σε όλη την Ευρώπη έχουν επίσης πολλές λέξεις Περσικές, σύγχρονες και Βυζαντινές Ελληνικές λέξεις, καθώς και Σλαβικές και Ρουμανικές

ΘΡΗΣΚΕΙΑ - ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Οι Ρομά χαρακτηρίζονται από μεγάλη προσαρμοστικότητα στο θέμα της θρησκείας. Δεν έχουν κάποια δική τους χαρακτηριστική θρησκεία, αλλά υιοθετούν ενίοτε την επικρατούσα θρησκεία της περιοχής όπου κατοικούν όπως και τα έθιμά της.

ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Η σημαντικότερη γιορτή των Ρομά είναι η γιορτή της Άνοιξης (Εντερλέζι) και γιορτάζεται από 23 Απρίλη μέχρι 1 Μάη σε όλη την Ευρώπη. Έντονο έθιμο όλων των τσιγγάνων είναι να χορεύουν το γυναικείο Χορό, τσιφτετέλι.

ΠΑΚΕ ΓΙΑΝΝΑ

ΝΥΦΟΔΩΡΑΚΗ ΧΡΥΣΑ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- Οι ιδιαιτερότητες και τα στοιχεία του πολιτισμού των Ρομά, παρέμειναν ανεπηρέαστα από την πάροδο του χρόνου. Οι βασικές πολιτισμικές αξίες τους είναι: η πίστη στην οικογένεια, στο Θεό και η τήρηση προτύπων και κανόνων.

ΜΑΡΚΑΚΗ ΡΑΝΙΑ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- Η οικογένεια αποτελεί το βασικό κύτταρο της κοινωνικής τους οργάνωσης. Αρκετά σημαντικός είναι ο ρόλος της γυναίκας, ιδίως της μητέρας καθώς και της πιο ηλικιωμένης, η οποία θεωρείται βασικός προστάτης των εθίμων και της φυλής. Οι οικογένειες είναι πολυμελείς που σε ορισμένες περιπτώσεις ξεπερνούν τα δέκα παιδιά.

ΜΑΡΚΑΚΗ ΡΑΝΙΑ

ΝΤΥΣΙΜΟ

- Το ντύσιμο τους είναι σύμβολο της ταυτότητας τους και αποτελείται από έντονα πολύχρωμα ρούχα, πολλά χρυσά κοσμήματα και οι γυναίκες έχουν υπερβολικά μακριές πλεξούδες .Η τέχνη της μαντείας και της μαγείας θεωρείται αποκλειστικό προνόμιό τους.

ΜΑΡΚΑΚΗ ΡΑΝΙΑ

ΕΛΛΑΔΑ

Η διαβίωση των Ρομά στην Ελλάδα είναι υπόθεση χρόνων. Σύμφωνα με ακαδημαϊκούς και επικρατέστερες θεωρήσεις, προέρχονται από την Αίγυπτο. Οι τσιγγάνοι, ατσιγγάνοι, αθίγγανοι, κατσίβελοι, σίντηδες ή γύφτοι υποτιμητικά, έφτασαν στην Ευρώπη το 10ο-11ο αιώνα, όταν καταγράφονται στην Βυζαντινή αυτοκρατορία. Οι περισσότεροι ήρθαν στα Βαλκάνια ως υπηρέτες, τεχνίτες αλλά και ως βοηθητικό προσωπικό του στρατού, κατά τα οθωμανικά χρόνια, ενώ έπειτα ξεκίνησαν οι μαζικές μεταναστεύσεις προς το Νέο Κόσμο. Μέχρι το 1860 χρησιμοποιούνταν ως σκλάβοι. Στη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, η δίωξή τους κορυφώθηκε με εκτελέσεις στα στρατόπεδα συγκεντρώσεως, μαζί με ομοφυλόφιλους, Εβραίους, κομμουνιστές και Μάρτυρες του Ιεχωβά.

ΜΑΤΘΑΙΑΚΗ ΝΕΦΕΛΗ

ΕΛΛΑΔΑ

Στην Ελλάδα διακρίνουμε δύο ομάδες Ρομά: τους μετακινούμενους και τους εγκαταστημένους. Οι πρώτοι συνεχίζουν τη νομαδική ζωή και είναι συνήθως πλανόδιοι έμποροι φρούτων, λαχανικών, μικροεπίπλων και άλλων ειδών οικιακής χρήσης, όπως επίσης και παλαιοπώλες ρακοσυλέκτες ή πλανόδιοι οργανοπαίχτες. Οι δεύτεροι κατοικούν συνήθως σε χωράφια εκτός πολεοδομικών συγκροτημάτων. Τα επαγγέλματα που εξασκούν έχουν σχέση συνήθως με το εμπόριο και πολύ πιο σπάνια με εξαρτημένη μισθωτή εργασία.

Οι Έλληνες Ρομά έχουν 114 σωματεία πανελλήνια (Συνομοσπονδία Ελλάδος) με 300 χιλιάδες εγγεγραμμένα μέλη, ενώ το 2006 συγκρότησαν και πολιτικό κόμμα με τον τίτλο "Ασπίδα-Ρομ" (Ανεξάρτητη Συσπείρωση Πολιτών Ιδιαίτερου Αυτοπροσδιορισμού ΡΟΜ).

ΝΙΚΗΦΟΡΙΔΗ ΑΡΧΟΝΤΙΑ

ΕΛΛΑΔΑ

Η ασφαλής εύρεση στατιστικών στοιχείων σχετικών με τους Ρομά στην Ελλάδα είναι ιδιαίτερα δύσκολη, καθώς, σύμφωνα με την Ελληνική Στατιστική Υπηρεσία (ΕΛΣΤΑΤ) οι Ρομά είναι αναγνωρισμένοι ως Έλληνες πολίτες και δεν υπάγονται σε ξεχωριστή κατηγορία. Σύμφωνα με κρατικούς υπολογισμούς, φαίνεται να ανέρχονται στους 150.000, ενώ οι ίδιοι δηλώνουν, για ευνόητους λόγους, ότι είναι 400.000 – 500.000. Η αλήθεια βρίσκεται κάπου στη μέση, δηλαδή οι Ρομά ανέρχονται περίπου στους 250.000 με 300.000.

Ένας παράγοντας που καθιστά δύσκολη την καταγραφή του ακριβή αριθμού των Ρομά στη χώρα είναι το γεγονός ότι οι ίδιοι μετακινούνται συνέχεια.

ΜΥΘΟΙ ΚΑΙ ΑΛΗΘΕΙΕΣ

Ένας από τους κυριότερους μύθους για τους Ρομά είναι ότι «δεν εργάζονται και δεν θέλουν να εργαστούν»,

ΜΥΘΟΙ ΚΑΙ ΑΛΗΘΕΙΕΣ

«Η αλήθεια είναι ότι οι Ρομά θέλουν να εργαστούν αλλά εξαιτίας των διακρίσεων και των προκαταλήψεων αποκλείονται» ενώ, όπως προαναφέραμε, «οι παραδοσιακοί τομείς εργασίας τους έχουν καταργηθεί. Την ίδια στιγμή, η χαμηλή τους εκπαίδευση αποτελεί απαγορευτικό παράγοντα ενώ ο ρατσισμός, οι διακρίσεις, σε σχέση και με τον αναλφαβητισμό τους, τους θέτει σε κινδύνους εκμετάλλευσης».

ΜΥΘΟΙ ΚΑΙ ΑΛΗΘΕΙΕΣ

Ένας ακόμα μεγάλος μύθος είναι ότι δεν θέλουν να πάνε σχολείο ή στέλνουν τα παιδιά τους στο σχολείο μόνο «για τα επιδόματα».

ΜΥΘΟΙ ΚΑΙ ΑΛΗΘΕΙΕΣ

«το 68% των Ρομά θεωρεί ότι το σχολείο βοηθά στην απαλλαγή των παιδιών από τη φτώχεια, αλλά ότι η φοίτηση είναι προβληματική. Τα προβλήματα, όπως προκύπτει από την έρευνα σε όλες τις περιοχές της χώρας όπου κατοικούν Ρομά, εντοπίζονται στη μαθησιακή διαδικασία όσο και στη διακριτική συμπεριφορά σε βάρος των μαθητών Ρομά, την ίδια ώρα που παρατηρείται εχθρική στάση εκ μέρους των τοπικών κοινωνιών, φαινόμενα ρατσισμού, έμμεσοι ή άμεσοι διοικητικοί και θεσμικοί τρόποι περιθωριοποίησης στην τάξη. Τέλος, πολλές φορές είναι αποτρεπτικές για την εκπαίδευση οι άθλιες συνθήκες ζωής των Ρομά».

ΜΥΘΟΙ ΚΑΙ ΑΛΗΘΕΙΕΣ

Δύο ακόμα κραταιοί μύθοι είναι ότι οι Ρομά «ζουν από την κοινωνία, χωρίς να της προσφέρουν κάποιο αντάλλαγμα» και, ταυτόχρονα, «έχουν έφεση στην παραβατικότητα και την παρανομία»

ΜΥΘΟΙ ΚΑΙ ΑΛΗΘΕΙΕΣ

«Οι περισσότεροι Ρομά δεν έχουν πρόσβαση σε βασικές κοινωνικές και υγειονομικές παροχές. Το πρόβλημα είναι ακόμα μεγαλύτερο για ορισμένες οικογένειες, οι οποίες ξοδεύουν χρόνο σε μετακινήσεις και δυσκολεύονται πολύ να λάβουν υποστήριξη καθώς δεν έχουν μόνιμη κατοικία».

Παράλληλα, ο **αναλφαβητισμός** δημιουργεί πολλά εμπόδια ακόμα και στα βασικά τους δικαιώματα για κοινωνικά επιδόματα και την πρόσβασή σε προγράμματα του ΟΑΕΔ. «

ΜΥΘΟΙ ΚΑΙ ΑΛΗΘΕΙΕΣ

«Το χαρακτηριστικό της παραβατικότητας ορισμένων γενικεύεται στο σύνολο της ομάδας των Ρομά, ιδιαίτερα από τα ΜΜΕ, διαιωνίζοντας τα στερεότυπα.»

ΤΡΟΠΟΙ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

Ο ρόλος του διαμεσολαβητή. Έχοντας θεσμοθετημένα το ρόλο της ενημέρωσης σε καταυλισμούς Ρομά για εμβολιασμούς, εκπαίδευση και γενικότερα δικαιώματα πρόσβασης των Ρομά σε προγράμματα κοινωνικής στήριξης ο θεσμός του διαμεσολαβητή υπάρχει χρόνια. Ο διαμεσολαβητής, μοιάζει να αποτελεί τη γέφυρα ανάμεσα στους δύο κόσμους, μια γέφυρα που μπορεί, με την κατάλληλη ενίσχυση από την Πολιτεία και την κοινωνία, να μειώσει το χάσμα του κοινωνικού αποκλεισμού. Τα συστατικά για να βγει κάποιος από το γκέτο είναι: Εκπαίδευση, θεσμοθετημένη απασχόληση, στήριξη της Πολιτείας με τη βοήθεια των διαμεσολαβητών»,

ΤΡΟΠΟΙ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

Η εξωστρέφεια είναι η μόνη οδός ώστε οι Ρομά να βγουν στην κοινωνία ως άτομα με κατοχυρωμένα δικαιώματα, τα οποία γνωρίζουν και διεκδικούν, αλλά και να μπορούν να εκπληρώνουν τις φορολογικές τους υποχρεώσεις, αλλάζοντας την στερεοτυπική εικόνα που έχουν πολλοί άνθρωποι για τους Ρομά.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Για να σπάσουν οι παραπάνω μύθοι και να φτάσουμε στο επιθυμητό της αρμονικής συμβίωσης χρειάζεται **διαπολιτισμική προσέγγιση**.

Να ξέρουμε δηλ. τι σκέφτονται αυτοί για εμάς τους μη Ρομά, τι ανάγκες και φόβους έχουν αλλά και τι σκεφτόμαστε εμείς για αυτούς καθώς και ποιοι είναι οι φόβοι μας.

<http://history-pages.blogspot.com/2012/08/roma.html>

http://www.afirimeno.com/2013/10/blog-post_9834.html

<https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A1%CE%BF%CE%BC%CE%AC>

<https://left.gr/news/reportaz-leftgr-mythoi-kai-alitheies-gia-toys-roma>

<http://www.penna.gr/reportage/8829-i-zoi-ton-roma-stin-ellada>

<https://www.alithianews.gr/topika/news/1436-oi-roma-egrapsan-istoria>

ΟΙ ΜΑΘΗΤΡΙΕΣ ΤΟΥ Γ3

ΠΑΚΕ ΓΙΑΝΝΑ

ΝΥΦΟΔΩΡΑΚΗ ΧΡΥΣΑ

ΜΑΡΚΑΚΗ ΡΑΝΙΑ

ΝΙΤΗ ΙΩΑΝΝΑ

ΝΙΚΗΦΟΡΙΔΗ ΑΡΧΟΝΤΙΑ

ΜΑΤΘΑΙΑΚΗ ΝΕΦΕΛΗ

ΜΑΡΑΓΚΑΚΗ ΚΑΤΙΑ

